

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАХАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 54 (285)

18

МАРТ
ЖУМА
1955 ЙИЛ

БАХОСИ
20 ТИЙИН.

Жонажон ўлкада кезади баҳор, экишга тайёрлан ўртоқ пахтакор! Б. Халилов. — Минбардан эшитилган овозлар... (1-нчи бет).

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми (2-нчи бет).

ҚИШЛОҚ БИНОКОРЛАРИГА ЕРДАМ: Т. Станкевич. — Қамишдан қуриладиган қўшар (2-нчи бет).

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА НАЗАРНИ ҲАҚИҚАТГА ЕРДАМ: А. Абрамников. — Коммунистик партия — меҳнаткашлар барча ташкилотларининг раҳбар ядроси (2-нчи ва 3-нчи бетлар).

ТАРБИЯ ТЕМАСИДА. Х. Азамов. — Ешларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялаш — бутун жамоатчилик иши (3-нчи бет).

Балий ҳаваскорларнинг Бутуниттифоқ кўригига ва ашула байрамига тайёргарлик. (3-нчи бет).

СССР Олий Советининг делегацияси Варшавага келди (4-нчи бет).

Польша Халқ Республикаси Сеймининг олтинчи сессияси (4-нчи бет).

Осиё ва Африка мамлакатларининг бўладиган конференциясига доир (4-нчи бет).

Франция Республика кенгашида (4-нчи бет).

Ҳ. Мирпўлатова, У. Умарбеков. — Комедия кечаси (4-нчи бет).

Спорт (4-нчи бет).

Чигит экишга ҳамма нарса тахт қилинсин

Бўқлам — дехқон йилининг боши, мўл ҳосилга замин яратилаётган ҳал қилуви дор. Куздаги «оқ олтин» хирмонларининг баракали, мўл бўлиши шу кунлардаги, бўқламдаги ишчидаги боғлиқдир. Чигит сифати ишланган, етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғит тушган ерларга ўз вақтида экилса, у тоқис, соғлом бўлиб ўшиб чиқари ва ўзаси тез авж олади. Бунга эришмоқ учун ҳозирги кунларда чигит экишга пухта тайёргарлик кўриш зарур.

Шу кунларда ҳарбир қолхоз раиси, МТС ва совхоз директори ўз олдига шундай савол қўйиши керак: «Чигит экишга ҳар-қандай тайёргарлик?» У, ана шу саволга ўз қолхоз, совхоз ва МТСда жавоб қилиниши, камчиликлар бўлса тезла бартараф этиши, амалий таъбирлар белгилаш лозим. Бўқламда экишга тайёргарлик масаласи тўғрисида фикр юритилганда, даставвал, техниканинг аҳоли ҳақида бошқотилиши зарур. Чунки бу йилги экиш лаврида механизация асосида бажариладиган ишнинг ҳажми кўп, тури мураккаб. Бу йил областимизнинг 95 процент пахта майдонига чигит квадрат-уялаб, торқатор-лаб экилади.

Масалани шу залда талқин қилинганда, ҳозирги иш талабига жавоб беришимиз? Жойларни келаятган ҳабаб ва ма'лумотларга қараганда ҳали жуда кўп қолхозлар, совхозлар, МТС ва районлардаги иш сифати жиҳатдан ҳам, совхозларда ҳам талабга мувофиқ жавоб беришмайди. Октябрь районидagi ҳар бирига МТС устаконасида жуда кўп «Универсал», культиватор, сеялка бўлақларга бўлиб қўйилган бўлса ҳам, уларни тезорек янги усулга мослаштириш тўғрисида жонкуярлик билан иш қилинмайди. Баҳор шаббаси МТС лавридаги урилди, механизаторларнинг далага чорламоқда, улар эса ҳамон «ремонт», «мослаштириш» билан овора бўлмоқдалар.

Сирдарё районидagi 2-нчи МТС механизаторлари ўтган йиллари ўзларининг фидокорона меҳнатлари, пахтачиликни ривожлантиришга қўшаётган мусоабат ҳиссаси билан фақат областимиздагина эмас, республикамизга ҳам таъинлан эдилар. Пахта ҳосилини йил сайин оширатган, хўжаликни тинчлик юксалтиратган Охунбобов номи. Сталин номи. «Ҳақиқат» қолхозлари шу, 2-нчи МТС зонасида. Бу ва бунга ўхшаш қолхозларнинг пахтакорлари МТС механизаторларидан чопса миннаторлар. Амо, шу нарса ачинарлик. Ўтган йиллари илгор деб донг тарватган МТС хонига келиб, й.н. 1955 йил мўл ҳосилга замин яратилаётган қилини паллаза ишнинг муаммо бўлмайши юборди. МТСнинг айрим раҳбарлари, даставвал директори Житенов, бош инженери Саидов ўртоқлар ўтган йилги айрим муваффақиятларини мағрурланиб, бўқламда экиш кампаниясига тайёргарлик кўришда гонг даражада сует, ташаббус кўрсатмай ишламоқдалар. 113 «Универсал»дан янги 73 таслининг янги усулга ишлатиш мослаштирилганлиги кечириб бўлмас бир ҳолат. Ахир чигит экиш бошланганига саноқли кунлар қолаётган бўлса-ю, МТСдаги техника тахт бўлиб турмасми? Бундан ташқари, МТС зонасида ер ҳайлаш трафики ҳам бажарилаётган, ҳайлов тракторлари сифатсиз ремонт қилинган учун айни ишнинг қилини паллаза тез-тез бузилиб қолиб, сур'атини кескин пасайишига сабаб бўлмоқда. Район партия комитети (секретари ўртоқ Каримов), район ҳокими комитетининг (райси ўртоқ Раупов) раҳбарлари ҳали ҳам 2-нчи МТСда адиалда иш яхши бўлса керак, деб МТСдаги камчиликларни ўз вақтида пайдо олаётганлар.

Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари чигит экиш пайти яқинлашиб келаятганлигини ҳисобга олган ҳолда, ўз ишларини қайта қуришлари, қолхоз, совхоз ва МТСларга конкрет ҳамма оператив раҳбарлик қилишлари лозим. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Жўзах районидagi 1-нчи МТС тўғрисида бабул қилган қарорига кўрсатишган камчиликлар областимиздаги «Бўғина» МТСларда ҳам учрайди. Ана шу камчиликларни қисқа вақт ичида бартараф қилиш, техникани янги усулга ишлатиш билан ишлаш талаб қилинади. Техника воситаларини янги усулга чигит экишга мослаштириш шу кунлардаги асосий ва ҳал қилуви вазифа деб ҳисоблана ҳам, ер ҳайлаш, далага маҳаллий ўғит чиқариш, ирригация-мелиорация тўрмоқларини тартибга келтириш бўлиш ҳам астуал ва енг зарур вазифалардандир. Бу ишларни чигит экиш лавридаги чўшган район, қолхоз ва совхозлар экинни ўтказишда шонилиб қолишлар. Натيجазда бу иш анча кечикти, демак мўл ҳосил етиштиришга салбий таъсир кўрсатади.

Ишнинг қўлини билган раҳбар ва дехқон ҳарбир вазифини ўз вақтида бажаришига эришади. Биз чигит экишга тайёргарликда, уни ўтказишга илгор қолхозлар тажрибасидан кенг фойдаланишимиз, бу тажрибани пропаганда қилишимиз керак. Бундай қолхоз ва совхозлар областимизда анчагина бор. Ортоқчилик районидagi Маленков номи қолхозда ҳар йил ҳам чигит экишга ҳамда уни ўтказиш лаврида меҳнат тўғри юштириладиганлиги, темир қизилга урилмаётган сабабли пахтадан ва бошқа қилмоқ хўжалик экинларидан муттасия мўл ҳосил етиштирилмоқда.

Халиқимиз, бир кун аввал экишга, ўн кун илгари йитган, деган маъно бор. Ана шунга амал қилаётган қолхозчи дехқонларимиз ҳамавақт муоабатга қилиб чиқмоқдалар ва севикли она-Ватанимизга йил сайин кўпроқ қилмоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга эришмоқдалар.

Район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, МТС, совхозларнинг директорлари, қолхозларнинг раислари шунги унутмасликларни керакки, ҳозирги тақдирни даставвал, улар қўлидаги, узарнинг сабаб билан ташаббус кўрсатиб ишлашларига боғлиқдир. Шунинг учун улар барча пахтакорларни, механизаторларни мўл ҳосил етиштириш бўлишга фидокорона меҳнат қилишига сафарбар қилишлари, узарнинг ташаббусларини ҳартомонлама қўллаб-қувватлашлари, чигит экишга ҳамма бўладиган ҳамма ишларни тахт қилиб қўйишига эришишлари лозим.

Йили усулга чигит экишни пухта билди олиш учун барча қолхозчи, механизаторлар ўртасида амалий машғулотларнинг савиясини яқинлаштириш керак. Бу вазифини амалга оширишда бирқамаликка йўл қўйилмасин, й.н. ҳарқил схемаларини қўрсатиш билан илфолланмай, экинча иш-тирок этилган ҳарбир қолхозчи ва механизаторга бу усулни бира-бир пухта ўргатиш зарур. Тажриба участкаларида чигитни квадрат-уялаб экиб кўриш, техниканинг, қолхозчи ва механизаторларнинг қилини усулга ишлатиш тайёр эканлигини амалда синаб кўриш — шу кунининг марказий вазифасидир.

Янги агротехника усулининг афзаллигини қолхозчиларга кенг тушуштиришда қолхоз партия ташкилоти, айниқса узарнинг таянчи бўлган агитаторлар катта роль ўйнайди. Район партия комитетларининг МТС зоналари бўйича секретарьлари, инструктор гуруҳлари бу соҳага етакчи ва ташкилотчи бўлишлари, қолхоз партия ташкилотлари ишга ҳарқарафлама амалий ёрдам кўрсатишлари зарур.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Чигит экишга саноқли кунлар қолди. Шунга эришайликки, техника ва ерларимиз яқин кунлар ичида экишга тахт қилиб қўйилсин. Кишиларимиз янгиқасига ишланган жуда яқин билди олаёлар. Шунда областимизда чигит экиш муваффақиятга ўтказилган бўлади, демак мўл ҳосилга пухта замин яратилади.

Жонажон ўлкада кезади баҳор, Экишга тайёрлан ўртоқ пахтакор!

Калинин районидagi генерал Раҳимов номи қолхоз теплица хўжалигини эртаги сабабот маҳсулотлари етиштириш яқин йўлга қўйди. Суратда: теплица хўжалиги бригадари К. Рокинов теплица ҳавосининг температурасини текширмоқда.

В. Салов фотоси.

ЯНГИ ҚОЛХОЗ ТАШКИЛ ҚИЛИНДИ

Тошкент темирйўлининг Қовоқ районидagi 58-нчи раз'ез зонасида янги қолхоз ташкил қилинди ва бу қолхозга СССР Министрлар Совети раиси ўртоқ Булганин номи берилди.

Булганин номи қолхоз а'золари дехқончилик ва чорвачилик бўйича қилинадиган ишларнинг планини тузиб, амалий ишларни бошлаб юбордилар. Жумладан 300 гектар ер чигит экишга тайёрланмоқда, 100 гектар ерга беда оқламоқда, 60 гектар ер маккажўҳори ва сабабот экинлари экиш учун тайёрланмоқда. Перспектив планга мувофиқ келгуси йилда қолхознинг пахта майдони 1000 гектарга етказилади. Қовоқ қолхозга дон экинлари экиш ва илгор қилиш учун яна 3000 гектар ер ажратилди. Қолхозда шу йилнинг ўзига 100 тоннадан ошган уй-қўшлар қуриб берилди.

Р. ХУЖАНОВ.

КОММУНИСТЛАР БОШЧИЛИК ҚИЛАЕТГАН БРИГАДАЛАРДА

Оқкўрөч районидagi Барз Маржис номи қолхознинг коммунист Ж. Исломов ва Х. Расулов ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари ўзаро социалистик мусобадага қилиб юбордилар. Ж. Исломов бошлиқ бригада а'золари 68 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил етиштириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Бу бригаданинг пахта майдонига етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғит солиб қўйиб қўйди. Бригаданинг меҳнатсевар а'золаридан Х. Укибова, Т. Бўртакоев, Н. Улонова ўртоқлар ҳар кунги нормани икки-уч ҳисса қилиб бажармоқдалар.

Шунингдек мусобададош ўртоқ Х. Расулов бошлиқ бригада а'золари ҳам 82 гектар ернинг ҳар гектарыдан 27 центнердан ҳосил етиштириш учун барча чораларни қўрмоқдалар. Бригаданинг С. Умаров бошлиқ экин а'золари ўзларига бирктилган 8 гектар ерни 60Х45 схемасида чигит экишга тайёрлаб қўйдилар.

Кейинги кунлардаги ёгин наамларини сақлаб қолтиш учун, бу бригадаларда ерлар кўп блан берилаётган.

Т. МАНБЕТОВ.

Минбардан эшитилган овозлар...

СИРДАРЁ («Тошкент ҳақиқати» муҳбиридан). Райондаги 2-нчи МТС пахтачиликни ривожлантиришда, қолхозларга хизмат қилишда областимизга таъинланган МТСлардан биридир. Лекин 1955 йил август ойи кампаниясига тайёрланганда бу МТСда жиддий камчиликлар юз бермоқда. МТСда ўз шўхратига яраша иш олиб берилаётган. Бошлангич партия ташкилотининг секретари ўртоқ П. Митязов бўлади қилиб айтишмайди. МТС ҳозир «қатта ҳужум» арафасида турипти. МТС қолдоқини бу йил қолхозларга янги, прогрессив усулга қаварат-уялаб чигит экишга олжайиб ишда бош роль ўйнаши. Бу усулни кўп блан жорий қилини керак. МТСдаги айрим кишилар бу нуҳий вазифаларни ҳанузгача яқин англаб етмагандир, бу усулга ишлаганда механизациядан фойдаланиш учун кенг иккониятлар очилаётганга етарли аҳамият берилаётган. Шунинг учун улар илгарикидек палларини ишланган лавор етирмоқдалар, тракторларнинг сифатини қилиб ремонт қилиш ишга юзаси ва ремонтчилик билан қармоқдалар. Агар си МТСнинг бош инженери Эргаш Саидовнинг сўзларини эшитсангиз иш «жойида» эканлигини кўрсатади. Унинг сўзига қараганда МТСдаги барча механизмлар кўккам экиш кампаниясига беканиб қўйиб, бутун буйруқ берила шу кунининг ўзига барча механизмлар бериб ҳаракатга келсин, ҳамма-ки туруллуб кетсин...

Ўртоқ Саидов ҳозир шундай қайғида ишлаймоқда. Унинг МТС умумий мажлисига минбарга чиқиб айтган сўзларида ҳам бу нарса баралла сезилиб турипти. Ҳўш, 2-нчи МТСда механизаторларни бўқлам экин кампаниясига тайёрлаш иши қандай аҳволда?

2-нчи МТСда 31 та ҳайлов трактори бор. Бу тракторлар ҳалигача қўла ремонтдан чиқарилмаган. 1 та ДТ—54, 2 та КД—35 ва 3 та НАТИ трактори МТС паркида ремонтдан чиқарилаётган. «Ремонтдан чиқиб» деб қолхозларга юборилган қўшма ҳайлов тракторлари сифатсиз, нардан-бери ремонт қилинган ҳолатда, ма'лум бўлиб қолди. Кейинги икки ой мобайнида бўлиб қолган учун тўхтаб турган тракторлар жуда кўп бўлди. Тўхтаб турган тракторларнинг сонини ўрта ҳисоб блан бир кунда 8—10 та етилган бўлиб қолди.

Ҳўш, мана шу сабабдан об-ҳаво қулай бўлиб туришига қарамай 2-нчи МТСда ер ҳайлаш пайти ҳанузгача бажарилмаган. Қарий 2110 гектар ер ҳайлабмаган. Шу жумладан 1100 гектар пахта майдони хайдовенс этипти. Сталин номи қолхозда 4 та ҳайлов трактори бор. Бу тракторлар блан 1282 гектар ўрнига, янги 597 гектар ер ҳайлабқили. Аҳмедов, Мельченко бошлиқ трактор бригадаларининг 3 та ҳайлов трактори кўп вақт бузилиб, бекор турати. Хрушчөв номи қолхозга юборилган 1 НАТИ ва 1 ДТ—54 тракторлари блан 504 гектар ердан янги 30 гектар ер ҳайлабмаган. Бунга сабаб тракторларни ре-

монт қилиш ишлари ҳақдан ташқари кечиктириб юборилганлиги.

Маленков номи қолхозда хизмат қилаётган Н. Обоймов бошлиқ 11-нчи трактор бригадасида 35-нчи номерли НАТИ, ДТ—54 тракторлари 1954 йил 3 декабрдан бери ҳаракатсиз этипти. Шунинг натижасида бу бригадани 375 гектар ўрнига янги 123 гектар ер ҳайлабди. Участка механиги Т. Пиллаев қолхозга бормайди, тракторларни юрғулаш таъбирларини кўрмайди. МТСда янги ерларни ўзлаштириш пайти ҳам кейинга суриб юборилмоқда. МТС зонаси бўйича 1050 гектар партов ер ўзлаштирилиши керак бўлса, шундан ҳозир 429 гектар ер ҳайлабмаган.

МТСда сўнгги вақтларда бош инженер Эргаш Саидов, участка механиги Стобобов ўртоқлар ўзларининг вазифаларини бажариш ўрнига экспедиционик ролини ўйнайдиган бўлиб қолганлар. Улар МТС узрқила, қолхозларда ремонт ишга амалий ёрдам беришни йилгитириб қўйиб, «Завис исем олиб келамиз» деган бахона блан кўп вақтларни Тошкентда, бошқа районларда ўтказишга олаётганлиги қолганлар. Натижазда завис исем ҳам келтирилмайди, МТСда иш ҳам бўлмайди.

Бу йил 2-нчи МТС зонасида 6100 гектар пахта майдонига торқаторлар қилиб чигит экилади, шу жумладан 2300 гектар ерга 3 хил схемаларга квадрат уялаб чигит экилиши лозим. Бунинг учун МТСда турли марказдаги 113 «Универсал» мослаштирилган қолхоз эки. Шундан ҳозир 73 «Универсал»гагина мослаштирилган, 21 ОДН дан 10 таши тайёр бўлган. Буларнинг ҳаммаси бош инженер ўртоқ Эргаш Саидовнинг хотирлам юришига ҳечқандай асос йўқлигини яққол кўрсатиб турипти.

Пахта терини машинасининг меҳнатини Д. Югайнинг минбардан туриб айтган гаплари МТСда кўккам экин кампаниясига тайёрлик ишлари қонидаренс аҳволда оқалтириши яққол кўрсатади.

МТСда машиналарни техника жиҳатидан тўғри саноқли ва тўғри фойдаланиш ишига жуда кам аҳамият берилаётган. Шунинг натижасида тракторларини синдириш, загнилатиб қўйиш, техник парваршиш қилмаслик ҳодисалари юз бермоқда. Қарор-еизлик натижасида, ҳатто, ба'зи тракторлар илгари чиқарилган. Жумладан Леонов бошлиқ 10-нчи трактор бригадасидagi 95-нчи «С—80» трактори Л. Нурмабөтовнинг бебарворлиги натижасида ёлганмай ишлатилган. Натижазда трактор ишлан чиққан.

Айрим қолхозларда ер ҳайлаш ишлари ма'лум план асосида эмас, тракторларнинг ҳошиши блан олиб бориламоқда. Ба'зи тракторчилар қайси бригада бошлиғи меҳмон қилса, шу бригаданинг ерига тракторни бунришга олаётганлиги қолганлар. Масалан, участка механиги Хушловский Хрушчөв номи қолхозда чигит экиладиган ерларни биринчи навбатда ҳайлаш ўрнига, меҳмондорчиликка қилиб, кейин

ҳайлашга мўлжалланган пайкаларга ўтган. Ҳайлов тракторларининг нормал равишда ишлайётганлигига қаросин, аввало, динил мойи қаби бўлиши ва мойлаш материаллари ўз вақтида етказиб берилаётганлиги ҳам сабаб бўлаётган. Бу ҳақда МТС директори ўртоқ Е. Житенов ўз вақтида ҳаракат қилмади. МТСда юз берган ташкилий уюштурушлар, трактор ремонтининг сифатсиз ўтказилиши натижасида алаҳадачан тўмон бўлиши лозим бўлган беда экин пайти бажариламай ердан суриб юборилмоқда. МТСда бу йил 1250 гектар ерда беда экин лозим бўлса, шундан 720 гектар ҳайлабди, 302 гектар ерга беда экили, ҳолок.

Бу аҳволларни эшитган тракторчилар: «Ҳозирги аҳволда МТСимизни кўккам экин кампаниясига тайёр деб айта боладими?» деб қайта-қайта савол берилаётган. Брок бу ҳақда ва жуда ўришли саволга МТС директори Е. Житенов, бош инженер Э. Саидов, бош агроном В. Шюда, МТС бошлангич партия ташкилотининг секретари П. Митязов ўртоқлар залда жавоб беришга икконият қолдилар. Ҳарор текшириш комиссиясининг бошлиғи Д. Югай бу саволга: «Мен ҳозир МТС кўккам экин кампаниясига қўла тайёр деб айтаолмайман» деди. Маленков номи қолхоздаги МТС агрономи ўртоқ Вобожжаев: «2 та ҳайлов трактори 3 оилан бери жойдан қимчиламай ётса, қандай қилиб кўккамга МТСни тайёр деб бўлади» дейди.

Охунбобов номи қолхозда хизмат қилаётган бригадалар механиги ўртоқ Бухаров минбарга чиқди:

— Менга қарашли қиселни бошқа бригадала бериб юборилди. Бизда қисель йўқ. Екинли учун 20 бочка қорек, 10 таси бутун, 10 таси тешик, 1 та ДТ—54-нинг экинчи, экинчиқасининг голтоваси арамайди. Бу аҳволда кўккам экин кампаниясини қандай ўтказамиз?!

Механизаторлар, агрономлар минбарга туриб МТСдаги жиддий камчиликларни очиб ташлашди. Қолган саноқли кунларда бу камчиликларни бартараф қилиш, бутун коллективини бу ишга сафарбар қилиш талаб қилинган. Маълум камчиликларни бартараф этиб, кўккам экин кампаниясини тўла тайёрлик блан бошлаш учун механизаторлар бил-бирларини социалистик мусобадага қайтирилди. Брок МТСнинг бош инженери Саидов сўзга чиқиб, очиб ташланган камчиликларни қамқайтиришга, узарни «майда-чуйда» деб кўрсатишга урипти. Минбардан туриб ошқора айтилган тўшпа-тўғри таъкидларнинг кучини пасайтириб, синаб-синашга ҳаракат қилди. Ҳозир МТС коллективига камчиликларни синаб-синаш, хотиржамликка тушилиш, айбни илгирини қорек эмас, балки узарни руй-рост очиб ташлаш лозим. МТС раҳбарлари мана бу тўғрида ўйлаб, мана шу тўғрида ҳаракат қилишлари, минбардан эшитилган овозларга қўлоқ солишлари шарт!

Б. ХАЛИЛОВ.

Чигит экишга тайёргарлик кучайтирилсин

Калинин районидagi «Нобела Октябрия» қолхозда 1954 йилда чигит вақтида экинлмагани, қўла яқин парваршиш қилинмаганлиги учун ҳосил қамийиб кетди. Натижазда бу қолхозда давлат пахта тайёрлаш пайти бажариламай қолди.

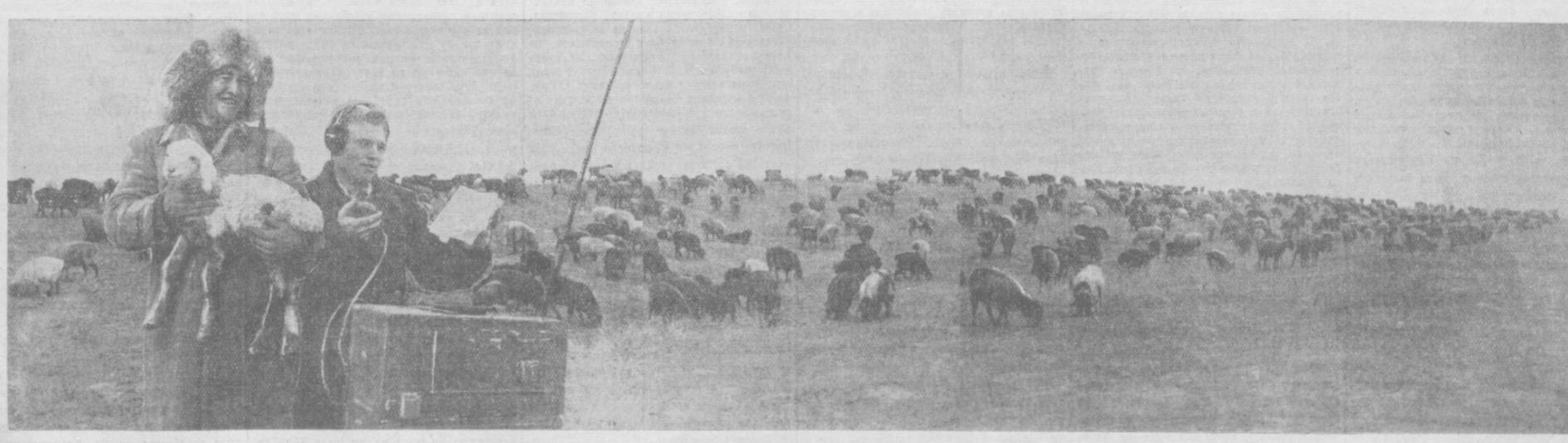
Қолхозда бу йил пахта майдонлари ҳайлаб қўйилган бўлса ҳам, лекин ери чигит экишга тайёрлаш ишлари бутунлай қонидаренс борила. Масалан, кўп ерлар ўғитланмасдан ҳайлабди. Шу вақтгача

тайёрланган маҳаллий ўғитлар далага чиқарилмаган, ҳайдовини сифати паст. Айрим ерлар жуда юза ҳайлабди. Қолхоз правленчеси ва МТС агрономи ўртоқ Г. Боромтов ишнинг сифатига мутлақо а'тибор берилаётган. Кейинги кунларда ёгингарчилик туфайли ерда бирмунча нам тўпилади. Брок қолхозда намин сақлаб қолтиш тўғрисида ҳечқандай иш қилинмаган. Даладар бориламанмайди, ер бурчақлари ҳайламанмайди.

Қолхозда меҳнат иштироки ҳақдан ташқари бўшашиб кетган. Айниқса, Оқидов, Тилақабоев, Каримов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда дала ишларини бажариш мутлақо қонидаренс аҳволда.

Қолхоз правленчеси (райси Х. Нормухамедов) чигит экишга тайёргарликни қилиб юбориши керак. Аке ҳолда ўтган йилги хатларнинг тақорланшиши, чигит экиннинг кечикиб кетиши мумкин.

Қ. ҲИҚМАТОВ.

Областимизда қўзлатилиш оммавий равишда бошланди. Илгор чорвадорлар Тарлаини ўртоқлар қўйларнинг қўзлайбошлаганлиги ҳақида МЧСга ҳабар бу кампанияни муваффақиятли ўтказиш учун курашмоқдалар. Суратда: Тошкент районидagi Молотов номи қолхознинг чўпони О. Баняров ва радист И. В. Салов фотоси.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми

15 ва 16 марта Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Пленуми бўлиб ўтди. Пленум «ЛКСМ Марказий Комитети Пленумининг «Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тўғрисида»ги қарорини амалга оширишда республика ҳокимияти ташкилотларининг иштироки ҳақида»ги масалани муҳокама қилди. Бу масала юзасидан Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Муртазаев доклады қилди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети Пленуми қайт қилиб ўтдики, партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасидаги тарихий қарорларини амалга ошириш учун қурашда бутун совет халқи била бирга республиканинг йилги ва киллари ҳам актив қатнашмоқдалар. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тақдирини билан республикадан 1000 дан ортиқ йилги ва киллари Ҳокимиятидаги бўлиб ва бу ерларни ўзлаштириш учун кўриб кетилди. Ўзбекистон ёшлари Б.Ғафур, Давлат, Бешарат маҳсулдорлиги янги ерларни ўзлаштиришда ҳам актив қатнашмоқдалар.

Томли, Шероб, Ангор районлари ва бир қанча бошқа районларнинг қосмонот ташкилотлари ЛКСМ Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорини бажариш учун кўриш, жамоат чорвачилиги учун ет-хашак тайёрлашда актив қатнашди. Қосмонот-билар бригадаларининг социалистик мусобақасида ўзини кўрсатган 50 дан ортиқ қосмонотлар ВЛКСМ Марказий Комитетининг фахрий ёлғичи бўлиб, баъзилари эса қимматбаҳо совғалар билан мукофотландилар.

Бу йил республиканинг қолқоз ва соҳалари 105 минг гектар ерга маккажўҳори экишлари ва бутун майдонда лон ҳамда маккажўҳори посылдан юзори доим олинди кериб. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнатқиллари бу қатна вазифини бажармоқдалар. Янгийўла районлари Сталин номи қолқоз қосмонотларининг тақдирини ет-хашак етиштиришни кўпайтириш учун кўриш иштига ёшларнинг қандай ҳисса қўшаётганларини янги кўрсатиб турибди. Ўтган йили бу қолқозда ет-хашак тайёрлаш юзасидан қосмонот-билар бригадалар ташкил этилган эди, бу бригадалар ВЛКСМ асоси—бригадир Аҳмадullo Сиддиқов ва унчаги Шама Нурматов бошчилигида қилдилар. Қосмонотлар маккажўҳори етиштириш агротехникасини ўрганиб, гектарлар 450 центнердан ортиқ олдлар. Буналар тақдирини, улар жўҳоридан икки марта ҳосил етиштирилди. Бу эса жамоат чорва молларини етарлиқ миқдорда ширади ет-хашак билан таъминлаш имкониятини берди.

Лекин шу билан бирга пленум қолқоз, соҳалар ва МТС қосмонот ташкилотлари, ҳамда Ўзбекистон ЛКСМ район ва област комитетлари ЛКСМ Марказий Комитети

Халқаро аҳвол тўғрисида лекциялар

Тошкент областидаги шаҳар ва қишлоқ меҳнатқиллари ўртасида халқаро аҳвол ва халқларнинг тинчлик учун кураши тўғрисидаги лекцияларга қизиқиб кучайиб бормоқда. Тошкент области Қалинин районидagi Сталин номи қолқозда шу ердаги ўрта мактаб педагоги С. Қосимов «Халқаро аҳвол ва халқларнинг атом қурулини таъқидан учун кураш» деган темада лекция ўқиди. Лекцияда 250 дан ортиқ келми тўланди. Лектор қолқозчиларнинг атом энергиясидан тинчлик мақсадида фойдаланишига доир бир қанча саволларга жавоб берди.

ЭКОНОМИКА МАСАЛАЛАРИ ЮЗАСИДАН ЛЕКТОРИЯ

Тошкент саноат корхоналарининг экономикаси масалалари юзасидан лектория йили бошланди. Лекторияни Фрунзе район партия комитети район партия ва хўжалик ахбороти учун ташкил қилди. Программада ишлабчиликнинг ташкил

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА НАЗАРИЯНИ УРГАНУЧИЛАРГА ЕРДАМ

КОММУНИСТИК ПАРТИЯ—МЕХНАТҚИШЛАР БАРЧА ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАР ЯДРОСИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — совет жамиятининг раҳбар ва ет-хашак кучидир. Коммунистик партия коммунистик қурилиш программасини амалга ошириш учун қурашда ишчилар синфининг, қолқозчи деҳқонларнинг ва интеллигентларнинг ташкилотлари ва илҳомчиларидир. Партия халқда фидокорона хизмат қилиши билан барча меҳнатқилларнинг қизини муҳаббат ва чексиз ишончига сазовор бўлди.

Партиянинг коммунизм кураши йўлида кун сайин оlib бораётган кураши совет халқи миллион-миллион оммасининг амалий фаолияти билан ҳамбарчас боғланган. Бизнинг партиясиз меҳнатқиллар оммаси жамиятининг ҳал қилуви илҳомкор кучидир, халқ тарихининг илҳомкоридир, деган фикрга асосланган. В. И. Ленин, коммунизмнинг фақат коммунистларнинг қўли билангина, мамлакатимиздаги миллион-миллион меҳнатқиллар оммасини жалб этишга ва уларнинг куч-гайратини бириктирмай туриб туриб бўлмайди, деган эди. Коммунистик партиянинг хизмати шундаки, у кенг меҳнатқиллар оммасини ет-хашак илҳомий иштига олганлиги, бу омманинг улур иштига раҳбарлик қилмоқда.

Партиясиз совет жамиятининг коммунизм йўлидаги ҳаракати йўл кўрсатиб, революцион марксча-ленинча назарияга асос қилмоқда. Бу назария партияга маънавий равшанлигини, воқеаларнинг илҳом қилганини тўғри тўғри ҳаракатда, ҳарқандай вазиятда йўл кўрсатиш, тарихда янги йўллар очиб маҳоратини кўрсатиб беради. Марксча-ленинча назария билан, объектив дунёвий қонуналар билан билан қурулган партия-ҳарбир-тарихий отада ил-

сонийиб, Пленумнинг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун қурашда қосмонот ташкилотларининг қизини етиштириш тўғрисидаги кўрсатмаларини ҳали сўз бажариётганликлари ҳам кўрсатиб ўтди. Наманган, Фарғона, Қашқадарь областларида қосмонотлар чорва молларнинг маҳсулдорлигини ошириш ва соғини кўпайтириш учун қурашда партия ва қишлоқ хўжалик органлари етарлиқ ердам бермаётганлар. Ёш чорвалардан бир қосмининг ўз вазифини бажаришда қосмонотларнинг қизини етиштириш учун қурашда партия ва қишлоқ хўжалик органлари етарлиқ ердам бермаётганлар. Ёш чорвалардан бир қосмининг ўз вазифини бажаришда қосмонотларнинг қизини етиштириш учун қурашда партия ва қишлоқ хўжалик органлари етарлиқ ердам бермаётганлар.

Область ва район қосмонот комитетлари, қолқоз ва соҳаларнинг бошқалиқ қосмонот ташкилотлари чорвачилик формаларини қалрлар билан мустақамлаш тадбирларини амалга оширишда қонирсиз қатнашмоқдалар. Қўшнға қосмонот ташкилотлари чорвачиликни меҳнатни кўп талаб қиладиган ишларни механизациялаштириш, чорва моллар учун бинолар қуриш ва сизос ишчиларини қуриш иштига иштига четила турмоқдалар.

Қосмонот Марказий Комитетининг пленуми ЛКСМ Марказий Комитетининг январь Пленумининг қарорини партиянинг жанговар тақдирини деб қабул қилиб, ўз қарорини ет-хашак етиштириш ва маккажўҳори экиш майдонларини кенгайтиришда актив иштирок этиш—қосмонот ташкилотларининг муҳим вазифасидир, деб кўрсатди. Янги вақт илҳом қилди вақоҳларда маккажўҳори ва жўҳори етиштириш юзасидан ёшлар бригадалари ва эвенюлар ташкил қилини, ҳамма жойда бу ёшлардан илҳом қилди икки марта ҳосил олиш учун қурашда актив иштига таъсир этилди. Қолқоз, соҳалар ва МТС қосмонот ташкилотлари ет-хашак тайёрлаш плавини олдига бажариш учун қураш олиб борганлари ҳолда, 100 минг бош сизирини жўлда беркишга кўришни ва ҳарбир сизирга қамидга 5—6 тонна сизос бестириш иштига ҳам қўшни-иштига лозим.

Пленум қосмонот ташкилотларига қишлоқ ёшлари ўртасида оммавий-сиёсий ишларни қулайтиришни, зоотехника ва агрономия билан иштига пропаганда қилини, айниқса маккажўҳори ва жўҳори етиштиришнинг илҳом усулларини ўрганишни ривожлантириб юборишни тақлиф қилди.

Пленум қатнашчилари ЛКСМ Марказий Комитетининг январь Пленуми қарорини қизини кўлаб-қувватлашда ҳамма қосмонот ва ёшлар мамлакатимизда чорвачилик маҳсулотларини кўп-кўп қилиш вазифини бажаришда бутун кучларини сарф қилмоқдалар, деб ишонч билдирилди.

Пленум қосмонот хужжатларини амалга ошириш тўғрисида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети секретари ўртоқ Юржовскийнинг докладыни ҳам эшитди ва муҳокама қилди. (ЎЗАТА).

қилини, хўжалик ҳисоби ва техникани таъминлаштириш, иштига масалалари темалардаги лекциялар бор.

Лекция ўқитишга Тошкент тўқимачилик институтининг ўқитқилари ва илҳомий ходимлари жалб қилинган. (ЎЗАТА).

миш ҳақдан асосланган тўғри сўбатини иштига чиқари. Совет халқи бу сўбатини қилдилик билан ва актив суратда қўлаб-қувватламоқда, чунки бу сўбат совет халқининг ҳаётий манфаатларига муносиб бўлиб, социалистик Ватаниннг қуралини мустақамлашга қаратилган.

Совет халқи Коммунистик партиянинг раҳбарлиги остида тарихда биринчи марта янги илҳомий тузумни вужудга келтирди. Бу илҳомий тузумга екслюватогор синфлар йўл ва илҳомий томонидан екслюватогор қилинмайдиган, бу тузумда илҳомий қилдилар ва илҳомий йўл. Совет халқи Коммунистик партиянинг раҳбарлиги остида янги давлат тузумини барпо қилди. Бу давлат тузуми давлатни бошқаришда кенг меҳнатқиллар оммасининг актив ва ҳал қилуви иштига иштига таъминлайди. Янги давлат тузуми СССРдаги барча халқларни ягона қаролик оммасига бириктирди. Мамлакатимизда қарор топган совет социалистик тузуми халқнинг илҳомий қилуларини ялнатиб юборди, илҳомий қилуларни қилуларни ривожлантириш учун, меҳнатқилларнинг меҳнат қароликларини тўғри етиштириш учун чексиз имкониятлар яратиб берди.

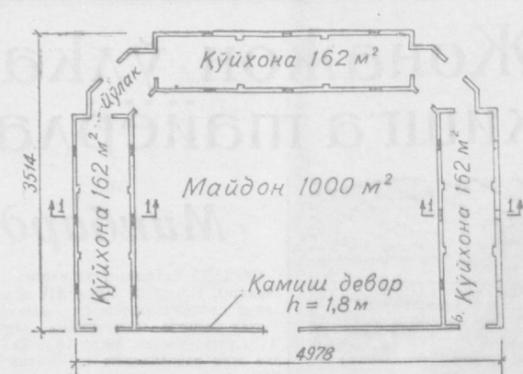
Эндиликда Коммунистик партия социалистик екслюватогорининг асоси, Ватанимиз ҳаётий қилуларининг гарантисига бўлган оғир савоатни ҳарқомонлама ривожлантириш, қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтириш учун, социализмда аста-секин коммунизмга ўтиш билан боғлиқ бўлган кенг вазибаларни бажариш учун ишчилар, деҳқонлар, интеллигенциянинг, барча совет қилуларининг илҳомий гайратини сафарбар қилмоқда.

Совет давлати янги тиндаги давлат, иш-

ҚИШЛОҚ ВИНКОРЛАРИГА ЕРДАМ

«Сельхозпроект»нинг республика қотариси йилдоғларда молларни етиштириш вақтида панада сақлаш учун Қозғистон инженерлари иштига чиққан проект асосида янги тип қамши қўшарлар проектини иштига чиқди. Бу проект Ўзбекистон шароитига мослаштирилган бўлиб, ил-

СХЕМА №1

зор зоотехниканинг ҳамма талабларига жавоб беради. Етиштириш ва соғун пайтларда бундай қўшарларда 500—600 қўйни сақлаш мумкин. Янги типдаги қамши қўшар қуриш учун унча кўп харажат талаб қилмайди — қамши, қалта ёғоч ва туяроқ бўлса бас.

СХЕМА №2

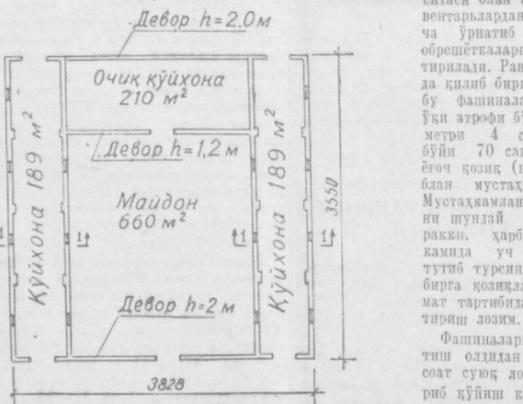

Схема №1 да кўрсатилган қўшарнинг биринчи варианты икки томони қирқилган тўғри бурчакли тўғри бурчак шаклида бўлади. Бу тўғри бурчакнинг унча томони усти ёниқ қўйхона, тўғриччи томони майлини чегаралаб туручи девордан иборат бўлади. Қўйхоналар 486 квадрат метр, майдон эса 1000 квадрат метр жойни эгаллайди. Қўйхоналар бир-бирари билан тўғри бурчакнинг қириқилган жойларидан йўлаклар орқали боғланади.

Иккинчи вариант қўшар (схема №2) проекти ҳам борки, бу схемага кўра қўшар тўғри тўғри бурчакдан иборат бўлиб, унинг орқа томони 210 квадрат метр майдонли қўйхона бўлади. Қўшарнинг ўртаси 660 квадрат метр майдонни ташкил қилади.

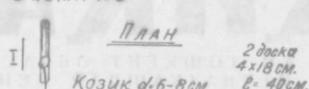
№4 схемдаги равоқ шаклидаги қўшар қамши фашина (боғламлардан қу-

КАМИШДАН ҚУРИЛАДИГАН ҚУШАР

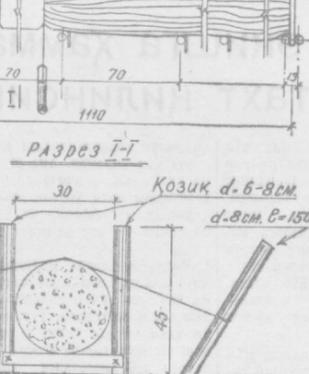
рилади. Фашиналарнинг қалинлиги 25 сантиметр, узунлиги 11 метр, оғирлиги 81 килограмм бўлиши керак.

Фашинани тайёрлаш унча қийин эмас — йилонинг ўзида ҳамма хомашъни топиш мумкин. Фашинани боғлаш учун йилвоқ шароитида топилиши мумкин бўлаган

СХЕМА №3

РАЗРЕЗ I-I

материаллардан №3 схемда кўрсатилгандек фойдаланиш мумкин. Улар ҳар 25—30 сантиметр оралиқда шилган қиёқ, чипта ёки сиз билан ўраб боғланади. Қамшининг ўраб боғланган жойларини арқон ёки билан олинган таранг қилиб тортилади.

Фашиналар фундамент доқолига сизлар воситаси билан айлана илҳомлардан вақтинча ўрнатиб қўйилган обрешеткаларга бириктирилади. Равоқ шаклида қилиб бириктирилган бу фашиналар равоқ ўқи агрофи бўлиб диаметри 4 сантиметр бўлиб 70 сантиметр бўлиб ёғоч қозик (пагил) зар билан мустақамланади. Мустақамлашда қозикни шундай қозик керакки, ҳарбир қозик қамидга уч фашинани тутиб туриши. Шу билан бирга қозикларни шахмат тартибда жойлаштириш лозим.

Фашиналарини иштати олддан 8—20 соат суяқ лойга бестириб қўйили керак. Бундай қилиш равоқнинг мустақам бўлиши таъминлайди. Шунингдек, равоқнинг мустақам ва чилмаи қилиш учун арқалар ўрнатилмайдиган. Бундай арқалар конструкцияси жуда содда: иккита фашина бир-бирга бириктириб ёғоч қозиклар билан мустақамланади ва сиз билан боғланади. Улар равоқ бўлиб ҳарбир метрда сиз билан бириктириб мустақамланади. Арқанинг пастки учи фашиналар бошини равоқда бириктирилгандек қилиб маҳкамлаб ташланади.

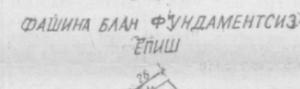
Равоқ бурчакларининг ва арқалар бошининг фундаментгаи харасти тошдан ёки шаклида қилиб иштатилади. Бу фундамент одақ қоринмаси ҳам иштатилади. Фундамент ётибаларига эса боғлар ёрдамида мустақамлашган тўғри ётизилади. Бу тўғриларга равоқнинг учи ўрнатилади.

Таъниқ усталининг мустақам бўлишини

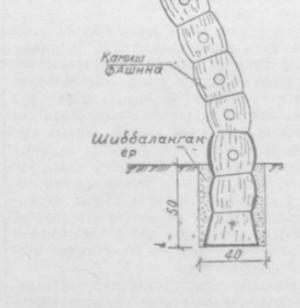
СХЕМА №4

СХЕМА №5

ФАШИНА БИЛАН ФУНДАМЕНТСИЗ ЁПИШ

40 сантиметр қилиб қилинган арқичага сўзиб қўйилди. Арқичага сўзиб қўйилганда унча чирчилан сақловчи модала билан сугорилган толь ўралиши керак.

Равоқ тағига ташқари томонини қўш, туяроқ ёки тош бестириб қўйилса унча узоқ вақтга чилани таъминланади. Равоқнинг тағига иштига сомонли лой билан, ички томонини эса сомонли лой билан сувалади. Қўйхонага ёғочлик тушиб туриши учун унча зарчалар қурилади. Ёғоч труба воситаси билан хонадаги ҳаво янгилашни туғилади.

Майдонни ўраб турадиган девор ҳам фашиналардан қурилиб, улар вертикал ҳолатда ўрнатилади ва қозиклар билан мустақамланади. Девор бўлиб ҳар 3 метрда илҳом билан ўзари бириктирилган фашиналарга мустақам ётибалар қўйиб боғланади. Деворнинг устига қамши

таъминлаш мақсадида фундаментнинг висигуларига, равоқнинг ҳамма бурчаклари бўлиб равоқ тағи ва тўғри орасига ёғоч билан боғланган фашиналар жойлаштирилади. Таъниқ усталининг конструкцияси ич томондан 60 сантиметр баландиқкача сомонли лой билан сувалади.

Фундамент ва доқолини тиклаш учун янгида қарсантош ёки ётиштирилади. Таъниқ усталининг конструкцияси ич томондан 60 сантиметр баландиқкача сомонли лой билан сувалади.

Фундамент ва доқолини тиклаш учун янгида қарсантош ёки ётиштирилади. Таъниқ усталининг конструкцияси ич томондан 60 сантиметр баландиқкача сомонли лой билан сувалади.

Қўшар қуриш учун ишлатилмаган асосий материаллар

Биринчи варианты учун:

1. 34 тонна қамши фашина
2. 4,5 кубометр ёғоч материаллар
3. 400 килограмм сиз.
4. 340 квадрат метр толь.

Иккинчи варианты учун:

1. 31 тонна қамши фашина.
2. 3,5 кубометр ёғоч материаллари.
3. 380 килограмм сиз.
4. 300 квадрат метр толь.

Т. СТАНКЕВИЧ,

«Сельхозпроект» инженери.

